Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет землевпорядкування та туризму
Кафедра землеустрою

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА»

для здобувачів ступеня доктора філософії зі спеціальності
193 «Геодезія та землеустрій»

ЛЬВІВ 2024

Назва дисципліни «Педагогічна практика»

Розробник: д. п. н., професор кафедри гуманітарної освіти Шуневич Б. І.

Шифр та назва галузі знань, спеціальності здобувачів ступеня доктора філософії:

19 «Архітектура та будівництво»

193 «Геодезія та землеустрій».

Викладач дисципліни: Шуневич Богдан Іванович, д. е. н., професор кафедри гуманітарної освіти.
Каб. 29 корпусу Факультету землевпорядкування та туризму
e-mail: bshunev@gmail.com

Опис практики

Галузь знань, ступінь

Ступінь: доктор філософії

Галузь знань: 19 "Архітектура та будівництво"
(шифр і назва)

Спеціальність: 193 "Геодезія та землеустрій"
(шифр і назва)

Характеристика практики:
Нормативна
Кількість кредитів – 3
Загальна кількість годин – 90
Вид контролю: екзамен
Передбачає 90 год. самостійної роботи.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою педагогічної практики є підготовка аспірантів до: виконання обов'язків викладача вищого навчального закладу; організації навчально-виховного процесу у ЗВО та професійної освіти.

Педагогічна практика займає важливе місце в системі професійної підготовки як органічна частина навчального процесу. Під час практики аспіранти вчаться самостійно й творчо застосовувати теоретичні знання, через особистий досвід оволодівають уміннями й формують навички педагогічно – виховної роботи. У ході практики створюються умови для синтезування набутих знань. Поряд із застосуванням теоретичних знань під час педагогічної практики аспіранти набувають також вміння, джерелом яких є їх власна діяльність.

Основними **завданнями** вивчення дисципліни є

- навчання організації навчально-виховного процес у вищій школі, налагоджування взаємодії на засадах суб'єкт-суб'єктного відношення до студентів, застосовування сучасних технологій, методів, форм, засобів навчання і виховання; ознайомлення зі змістом та функціями професійно-педагогічної діяльності викладача вищої школи, сутнісними характеристиками його професіограми;
- підготовка до виконання функцій викладача вищої школи під час проходження асистентської практики у ЗВО;

У результаті навчання здобувач ступеня доктора філософії набуде компетентностей:

- інтегральна:

Здатність ідентифікувати і вирішувати комплексні проблеми професійної та/або інноваційно-дослідницької діяльності, використовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, продукувати нові наукові ідеї, проводити самостійні оригінальні дослідження, результати яких мають теоретичну та практичну цінність, здійснювати науково-педагогічну діяльність.

- загальних:

ЗК4. Здатність налагоджувати наукове співробітництво, ефективно спілкуватися з дотриманням професійної етики в науковій спільноті, розуміння особистої відповідальності за способи отримання наукових результатів і наслідки їх впровадження в практику господарювання.

ЗК7. Здатність самонавчатись та самовдосконалюватись у процесі здійснення своєї професійної діяльності

ЗК8. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, в наукових структурах, закладах та підрозділах, використовуючи сучасні методи педагогічної майстерності та принципи когнітивної психології в поєднанні з володінням загальнонауковим та спеціальним критеріально-понятійним апаратом науковця-дослідника.

- фахових:

ФК7. Здатність практично застосовувати теоретичні основи науково-педагогічної діяльності із залученням новітніх досягнень та досвіду передових педагогічних технологій в освітньому процесі у межах професійної компетенції.

Будуть набуті програмні результати навчання, які передбачають:

ПРН6. Систематизувати та інтегрувати сукупність знань, отриманих у ході міждисциплінарного дослідження для вирішення теоретико-прикладних завдань.

ПРН8. Вміння доступно, на високому науковому рівні, доносити сучасні наукові знання, результати досліджень до професійної і непрофесійної спільноти, презентувати результати наукових досліджень та впроваджувати їх у педагогічній практиці.

ПРН10. Здатність відповідально ставитись до виконуваної роботи та досягнення поставленої мети, зокрема з дотриманням вимог професійної етики, врахування авторських прав та вимог охорони права інтелектуальної власності, норм академічної доброчесності під час презентації і впровадженні результатів наукових досліджень.

Інформаційний обсяг практики

Навчально-методична робота в системі педагогічної діяльності викладача. Особливості організації навчально-методичної роботи викладача. Значення передового педагогічного досвіду у викладацькій практиці. Організація самоосвітньої діяльності усередині глобального інформаційного простору. Місце методичної роботи в системі діяльності викладача. Форми методичної роботи у закладі вищої освіти. Нормативні документи, які визначають та регулюють викладацьку діяльність. Взаємозалежність між навчальним планом, робочою програмою та підручниками.

Професійна педагогічна діяльність викладача вищої школи. Педагогічна культура викладача вищих професійних закладів освіти. Напрями та функції професійної педагогічної діяльності. Гуманістична природа й творчий характер праці педагога. Професійні та особистісні якості викладача закладів вищої освіти. Функції педагогічної діяльності викладача.

Формування педагогічної майстерності викладача ЗВО.

Сутність педагогічної майстерності викладача вищої школи. Компоненти педагогічної майстерності викладача та шляхи їх формування. Методи дослідження особистості викладача та самодіагностика. Роль акторських здібностей у педагогічній діяльності.

Імідж викладача. Сутнісна характеристика іміджу викладача ЗВО. Шляхи формування зовнішнього образу викладача. Професійне портфоліо викладача. Культура спілкування та культура мовлення викладача. Стилі педагогічного спілкування.

Принципи і прийоми педагогічної техніки .Педагогічна техніка як компонент педагогічної майстерності викладача. Складові педагогічної техніки (зовнішній вигляд викладача, техніка мови, техніка міміки, жестів, пантоміміки, психотехніка). Підготовка майбутніх викладачів до інтерактивної взаємодії в освітньому процесі. Саморозвиток особистості і саморегуляція діяльності педагога. Психотехніка як засіб саморегуляції.

Зміст педагогічної практики включає в себе: навчальну, науково-дослідницьку, виховну, організаційно-методичну діяльність та самостійну роботу з виконанням завдань, які відповідно будуть оцінені.

Звіт здобувача має бути віддзеркалена у щоденнику практики. Педагогічна практика передбачає знайомство аспірантта-практиканта із сферою педагогічної діяльності та набуття ним практичних навичок з педагогічної майстерності на базі ЗВО.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна діяльність аспіранта-практиканта

- планування власної викладацької діяльності, підготовка до занять;
- проведення різних видів навчальних занять (дистанційна форма, проведення лекцій, семінарських, практичних занять, воркшопів, майстер-класів) за розкладом у закріпленій академічній групі;
- проведення психолого-педагогічного аналізу відвіданих занять;
- виготовлення роздавального дидактичного матеріалу;
- перевірка письмових робіт студентів;
- проведення консультацій для студентів.

Методична діяльність аспіранта-практиканта

- ознайомлення аспірантів з особливостями організації освітнього процесу у вищому навчальному закладі (ознайомлення з освітньо-кваліфікаційною характеристикою фахівця, навчальним планом, розкладом занять, можливістю проведення занять дистанційно тощо);
- ознайомлення зі змістом освіти з обраного фаху (навчальні програми з дисциплін та робочі програми з навчальних дисциплін, підручники, посібники, методичні рекомендації, презентації, дистанційне навчання);
- участь аспірантів у засіданнях кафедр, в роботі семінарів викладачів

тощо;

- складання робочої навчальної програми курсу, що доручено проводити (тематичного плану і планів окремих занять, завдань для самостійної роботи, завдань для поточного, модульного і підсумкового видів контролю тощо, дистанційні заняття у ZOOM, Microsoft Teams);
- відвідування та аналіз занять викладачів кафедри та аспірантів-практикантів.

Виховна діяльність аспіранта-практиканта

- ознайомлення з організацією виховної роботи в університеті;
- ознайомлення з комплексним планом організаційно-виховної роботи в університеті, планом виховної роботи на факультеті, в академічній групі;
- ознайомлення з особливостями виконання обов'язків куратора академічної групи;
- відвідання та аналіз виховних заходів, що проводять інші аспіранти-практиканти.

Основними завданнями аспірантів у процесі проходження педагогічної практики у ЗВО є наступні:

- застосування набутих теоретичних знань та вмінь;
- оволодіння досвідом самостійної організації навчально-виховного процесу у ЗВО;
- ознайомлення з технологіями, формами і методами роботи у ЗВО;
- розвиток та самореалізація власних творчих здібностей та культури спілкування.

Аспіранти, які проходять педагогічну практику у ЗВО:

- ознайомлюються із плануванням та організацією навчального, наукового та методичного процесу на кафедрі (факультеті);
- відвідують лекційні, семінарські та практичні заняття викладачів кафедри.

Завдання для самостійної роботи здобувачів

1. Підготовка доповіді на тему «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики».
2. Підготовка плану-конспекту або лекції чи практичного, семінарського, лабораторного заняття з обраної теми.
3. Розробка мультимедійної презентації з обраної теми як додаток до плану-конспекту.

Звіт

У кінці практики аспіранти подають такі звітні документи:

1. Письмовий звіт (у довільній формі), де розкривається зміст виконаної роботи, висловлюються побажання, пропозиції щодо покращення умов, змісту та ін. проходження практики.

2 Характеристика з місця практики, завірена підписом керівника практики від бази практики (кафедри, де закріплений аспірант).

3. Усі виконані завдання самостійної роботи.

Критерії та порядок оцінювання результатів навчання

Поточний контроль з проходження педагогічної практики (самостійної роботи) сумарно складає 60 балів. (ПК). Шкала оцінювання для самостійної роботи здобувачів наступна:

1. Підготовка доповіді на тему: «Теоретичні та методичні засади педагогічної інноватики» – (максимальна кількість – 20 балів).

2. Підготовка плану-конспекту або лекції, чи практичного, семінарського, лабораторного заняття з обраної теми – (максимальна кількість – 30 балів).

3. Розробка мультимедійної презентації як додаток до плану-конспекту – (максимальна кількість –10 балів).

Євристична підсумкова бесіда щодо володіння сумою практичних знань, умінь та навичок і набутих компетентностей проходить у формі невимушеної, дружньої розмови паралельно з здачею звітних документів (щоденник практики і письмовий звіт здобувача) і сумарно оцінюється до 40 балів.

До евристичної підсумкової бесіди допускаються здобувачі освіти, які виконали всі види самостійної роботи, які перечислені вище, що передбачені, та при завершенню педагогічної практики набрали кількість балів, не меншу за мінімальну кількість. Мінімальна кількість балів – 50 балів.

Отже, максимальна кількість балів за підсумкову евристичну бесіду і оформлені щоденник практики і письмовий звіт становить 40 балів. Сумарно загальний максимальний рейтинг оцінювання здобувача не перевищує 100 балів за педагогічну практику.

Заохочувальні (додаткові) бали: виконання індивідуального наукового завдання, участь в конкурсах, студентських наукових конференціях – до 10 балів.

Рекомендована література

Основна

1. Класифікатор професій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://buhgalter911.com/res/spravochniki/klassifikprofessiy.aspx.
2. Кодекс законів про працю України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08.
3. Про вищу освіту Закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
4. Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 р. № 93 (зі змінами) : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93
5. Про Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах.

Лист Міністерства освіти і науки України від 26.02.2010 № 1/9-119 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ru.osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/6810/.
6. Caena F. Literature review Teachers' core competences: requirements and development // F. Caena [Electronic resource]. – Access mode : 7.https://ec.europa.eu/assets/eac/education/experts-groups/2011-2013/teacher/ teacher-competences_en.pdf. 7. ESG [Electronic resource]. – Access mode : http://ihed.org.ua/ images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
8. Identifying Transferable Skills and Competences to Enhance EarlyCareer Researchers Employability and Competitiveness [Electronic resource]. – Access mode : http://eurodoc.net/skills-report-2018.pdf.

Додаткова

9. Національний глосарій 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_ tempus-office.pdf. 16
10. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_ 2015.pdf.
11.Tuning Educational Structures in Europe [Electronic resource]. – Access mode : http://www.unideusto.org/tuningeu/.

Методичне забезпечення

Підручники і навчальні посібники; інструктивно-методичні матеріали до практичних занять; індивідуальні навчально-дослідні завдання; виконання індивідуальних завдань.

Рекомендована література

1. Алексюк А. Педагогіка вищої освіти України. Курс лекцій: модульне навчання: Навч. посіб. Київ: ІСДО,1993.
2. Алексюк А. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія: Підручник для студ., асп. та мол. викл. ВНЗ. Київ: Либідь,1998.
3. Андрущенко В. Основні тенденції розвитку вищої освіти на рубежі століть // Вища освіта України. 2001. № 1. С. 11 – І7.
4. Артемова Л. Педагогіка і методика вищої школи: Навчально-методичний посібник для викладачів, аспірантів, студентів магістратури. Київ: Кондор, 2008.
5. Болюбаш Я. Організація навчального процесу у вищих закладах освіти. Київ: ВВП «Компас», 1997.
6. Васянович Г. Вибрані твори у 7 т. / Г. Васянович. Т. 4: Психологія і педагогіка: Навчальний посібник. Львів: Норма, 2015. 512 с.

7. Васянович Г. Етика та доброчесність в освіті і науці: навчальний посібник для викладачів та здобувачів освіти / Васянович Г., Логвиненко В., Костишин Е. Львів : ФОП Корпан Борис Іванович, 2023. 126 с.
8. Ортинський В. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2009. 471 с.
9. Педагогіка і психологія вищої школи :навчальний посібник для магістрантів та аспірантів аграрних ВНЗ /О. Євсюков [та ін.]. Харків: ХНАУ ім. В. Докучаєва, 2014. 263 с.
10. Подоляк Л., Юрченко В. Психологія вищої школи: Підручник. 3-тє вид., випр. і доп. Київ: Каравела, 2011. 360с.
11. Чернілевський Д., Томчук М. Педагогіка та психологія вищої школи: Навч. Посібник. Вінниця: Вінницький соціально-економічний ін-т ун-ту «Україна», 2006. 402 с.
12. Шуневич Б. Дистанційне навчання в системі вищої освіти Європи та Північної Америки. Монографія. Київ: КНУ, 2005. 365 с.

Інформаційні ресурси

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси — книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України:

- Львівська національна наукова бібліотека ім. В. Стефаника НАН України, вул. Стефаника, 2; тел. 274–43–72.
- Львівська обласна наукова бібліотека, проспект Шевченка, 13; тел. 274–02–26.
- Наукова бібліотека ЛНУ ім. І. Франка, метод. відділ, вул. Драгоманова, 17; тел. 296–42–41.
- Центральна міська бібліотека ім. Лесі Українки, вул. Мулярська, 2а; тел. 272–05–81.

2. Електронні інформаційні ресурси мережі Інтернет з переліком сайтів:
Базова та допоміжна література розміщена в електронній бібліотеці на інтернет-ресурсі: www.psytopos.lviv.ua
http://lib.pu.if.ua
– Сайт наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника.
3. http://www.nbuv.gov.ua/- Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського.
4. https://lib.npu.edu.ua/ - Наукова бібліотека національного педагогічного університету ім. М.П. Драгоманова.
6. http://upsihologa.com.ua/- портал професійних психологів України «У психолога»
7. Освітній портал – освіта в Україні, освіта за кордоном [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://osvita.ua/index.html/